

PATVIRTINTA

Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus

2025 m. sausio 17 d. įsakymu Nr. VK-28

(Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus

2026 m. sausio 26 d. įsakymo Nr. VK-61 redakcija)

UŽSIENIO (ANGLŲ) KALBOS, UŽSIENIO (PRANCŪZŲ) KALBOS, UŽSIENIO (VOKIEČIŲ) KALBOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO ANTROSIOS (KALBĖJIMO) DALIES VERTINTOJŲ DARBO VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO DALIES CENTRE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Užsienio (anglų) kalbos, užsienio (prancūzų) kalbos, užsienio (vokiečių) kalbos valstybinio brandos egzamino antrosios (kalbėjimo) dalies vertintojų darbo valstybinio brandos egzamino dalies centre tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja užsienio (anglų) kalbos, užsienio (prancūzų) kalbos, užsienio (vokiečių) kalbos valstybinio brandos egzamino antrosios (kalbėjimo) dalies (toliau – VBE antroji (kalbėjimo) dalis) vertintojų darbo valstybinio brandos egzamino dalies centre tvarką ir funkcijas.

2. Vertintojai vadovaujasi VBE antrosios (kalbėjimo) dalies vykdymo instrukcija, užsienio (anglų, prancūzų, vokiečių) kalbos valstybinio brandos egzamino antrosios dalies kalbėjimo užduočių atlikčių vertinimo lentelė (toliau – VBE antrosios (kalbėjimo) dalies vertinimo instrukcija) ir šiuo Aprašu.

3. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. V-1187 „Dėl Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – VBE aprašas), vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS VYRESNIOJO VERTINTOJO FUNKCIJOS

4. Vyresnysis vertintojas:

4.1. koordinuoja vertintojų grupių darbą;

4.2. ne vėliau kaip likus 1 val. iki VBE antrosios (kalbėjimo) dalies vykdymo pradžios iš vyresniojo vykdytojo gauna ir kiekvienam vertintojui išdalija VBE antrosios (kalbėjimo) dalies vertinimo instrukciją, kiekvienos vertintojų grupės prisijungimo prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos kodus ir slaptažodžius ir kandidatų identifikavimo kodų sąrašus iš Nacionalinių egzaminų centralizuotos informacinės sistemos NECIS (toliau – informacinė sistema NECIS);

4.3. supažindina vertintojus su Nacionalinės švietimo agentūros (toliau – NŠA) direktoriaus patvirtinta VBE antrosios (kalbėjimo) dalies vykdymo instrukcija ir VBE antrosios (kalbėjimo) dalies vertinimo instrukcija – pristato VBE antrosios (kalbėjimo) dalies vykdymo eigą, paaiškina, kaip prisijungti prie užduočių atlikimo sistemos, kaip ir kada pildyti kandidatų vertinimo formą, kaip užduočių atlikimo sistemoje įrašyti kandidatų atliktis;

4.4. perduoda vertintojams sprendimus dėl vertinimo pritaikymo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems kandidatams ir instruktuoja dėl jų laikymosi;

4.5. informuoja vertintojų poras apie jiems priskirtą vertinti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių kandidatų atliktis ir priimtus sprendimus dėl vykdymo ir vertinimo pritaikymo šiems kandidatams;

4.6. susipažįsta ir pasirašytinai supažindina vertintojus su šiuo Aprašu, paties ir visų vertintojų pasirašytą Aprašą perduoda VBE antrosios (kalbėjimo) dalies vyresniajam vykdytojui;

4.7. esant būtinybei (kandidatus mokantis vertintojas negali būti vertinančiu vertintoju), per VBE antrosios (kalbėjimo) dalies pertraukėles ir pertrauką koordinuoja pokalbį palaikančio vertintojo su vertinančiu vertintoju pasikeitimą vertinimo vaidmenimis;

4.8. esant būtinybei, keičia pokalbį palaikantį ar vertinantį vertintoją ir atlieka jo funkcijas, šiems susirgus ar dėl kitų priežasčių nebegalint atlikti nustatytų funkcijų;

4.9. esant būtinybei, konsultuojasi su Nacionaline švietimo agentūra dėl vertinimo organizavimo el. p. etestavimas@nsa.smsm.lt;

4.10. jei kyla vertinimo proceso organizavimo nesklandumų, juos aptaria su valstybinio brandos egzamino dalies centro vyresnioju vykdytoju ar administratoriumi, sprendžia kilusias problemas;

4.11. informuoja valstybinio brandos egzamino dalies centro vyresnįjį vykdytoją apie neatvykusius vertintojų sąraše esančius ir juos pakeitusius vertintojus.

III SKYRIUS POKALBĮ PALAIKANČIO VERTINTOJO FUNKCIJOS

5. Iki VBE antrosios (kalbėjimo) dalies pokalbį palaikantis vertintojas:

5.1. ne vėliau kaip likus 45 min. iki VBE antrosios (kalbėjimo) dalies vykdymo pradžios iš vyresniojo vertintojo gauna VBE antrosios (kalbėjimo) dalies vertinimo instrukciją, savo vertintojų grupės prisijungimo prie elektroninės užduočių atlikimo sistemos kodus bei slaptažodžius ir kandidatų identifikavimo kodų sąrašus;

5.2. išklauso vyresniojo vertintojo VBE antrosios (kalbėjimo) dalies vykdymo ir vertinimo eigos pristatymą, išsiaiškina kilusias klausimus;

5.3. susipažįsta su sprendimais dėl vykdymo ir (ar) vertinimo instrukcijų pritaikymo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems kandidatams, jei reikia, kilusias klausimus išsiaiškina su vyresnioju vertintoju;

5.4. susipažįsta su šiuo Aprašu ir tai patvirtina parašu ant Aprašo.

6. VBE antrosios (kalbėjimo) dalies metu pokalbį palaikantis vertintojas:

6.1. pirmaisiais numeriais protokoluose pažymėtiems kandidatams atėjus į vertinimo patalpą, gauna iš lydinčiojo vykdytojo užduoties lapus *Pokalbį palaikančiam vertintojui*, susipažįsta su užduotimis ir prisijungia prie konkreitiems kandidatams skirtos užduočių atlikimo sistemos kandidatų atlikčių garso įrašui įrašyti, jei reikia, paragina poros kandidatus susipažinti;

6.2. prieš prisistatant kandidatams, įjungia kandidatų atlikčių įrašymo funkciją užduočių atlikimo sistemoje ir paprašo kandidatus prisistatyti;

6.3. aiškiai paprašo pirmąjį poros kandidatą atlikti pirmąją užduotį ir pirmojo poros kandidato kalbėjimo pradžioje įjungia laikmatį;

6.4. kandidatui kalbant, seka laiką laikmatyje ir laikosi kiekvienai užduoties daliai skirtos laiko trukmės reikalavimų;

6.5. jeigu kandidatas kalba ilgiau kaip 4 min., mandagiai jį nutraukia, o jeigu kandidatas kalba trumpiau kaip 3 min., užduoda kandidatui papildomą (-us) klausimą (-us), pateiktą (-us) užduoties lape *Pokalbį palaikančiam vertintojui*;

6.6. baigus kalbėti pirmajam poros kandidatui, išjungia laikmatį ir, paprašęs antrąjį poros kandidatą atlikti pirmąją užduotį, įjungia laikmatį iš naujo;

6.7. abiem poros kandidatams baigus atlikti pirmąją užduoties dalį, paprašo kandidatų pradėti antrąją užduoties dalį poroje, įjungia laikmatį iš naujo;

6.8. kandidatams baigus atlikti antrąją užduotį ar pasibaigus antrosios užduoties atlikimo laikui, išjungia laikmatį, sustabdo kandidatų atlikties garso įrašą, padėkoja ir mandagiai atsisveikina;

6.9. kandidatams išėjus iš vertinimo patalpos, patikrina, ar kandidatų kalbėjimas įrašytas, pereina į kitą užduočių atlikimo sistemos langą, įrašo abiejų kandidatų identifikavimo kodus į jiems skirtas vietas, įrašo savo vardą bei pavardę ir patikrinęs, ar viskas tinkamai užpildyta, paspaudžia mygtukus „Pateikti duomenis“ ir „Baigti darbą“;

6.10. Aprašo 6.1–6.9 papunkčiais nustatyta VBE antrosios (kalbėjimo) dalies eigos tvarka kartojama kas 20 min. antraisiais, trečiaisiais, ketvirtaisiais ir t. t. numeriais protokoluose pažymėtų kandidatų poroms.

7. Kandidatams kalbant, pokalbį palaikantis vertintojas:

7.1. užtikrina kiekvienai VBE antrosios (kalbėjimo) dalies kandidatų porai ir kiekvienam kandidatui vienodas VBE antrosios (kalbėjimo) dalies užduoties atlikimo sąlygas;

7.2. žiūri į kandidatus, kai jie kalba;

7.3. neužsirašinėja, nepertraukia kandidatų (išskyrus tuos atvejus, kai kandidatai viršija numatytą užduoties dalies atlikimo trukmę – tokiais atvejais mandagiai nutraukia kalbėjimą);

7.4. jei būtina, užduoda papildomų klausimų iš VBE antrosios (kalbėjimo) dalies užduoties lapo, skirto *Pokalbį palaikančiam vertintojui* (vienu metu užduoda tik vieną klausimą, jei būtina, pakartoja arba reformuluoja klausimą);

7.5. aiškiai formuluoja užduodamus klausimus, neskubina kandidato (-ų), nepateikia ir nesiūlo atsakymų variantų;

7.6. netaiso tarties, gramatikos ir sintaksės klaidų, nekommentuoja kandidatų kalbėjimo;

7.7. nekommentuoja užduoties turinio ir nediskutuoja apie tai tarpusavyje su vertinančiu vertintoju;

7.8. vykdo sprendimus dėl vykdymo ir (ar) vertinimo instrukcijų pritaikymo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems kandidatams.

IV SKYRIUS VERTINANČIO VERTINTOJO FUNKCIJOS

8. Iki VBE antrosios (kalbėjimo) dalies vertinantis vertintojas:

8.1. ne vėliau kaip likus 45 min. iki VBE antrosios (kalbėjimo) dalies vykdymo pradžios gauna iš vyresniojo vertintojo VBE antrosios (kalbėjimo) dalies vertinimo instrukciją, savo vertintojų grupės prisijungimo prie elektroninės užduočių atlikimo sistemos kodus ir slaptažodžius ir kandidatų identifikavimo kodų sąrašus;

8.2. išklauso vyresniojo vertintojo VBE antrosios (kalbėjimo) dalies vykdymo ir vertinimo eigos pristatymą, išsiaiškina kilusius klausimus;

8.3. susipažįsta su sprendimais dėl vykdymo ir vertinimo instrukcijų pritaikymo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems kandidatams, jei reikia, kilusius klausimus išsiaiškina su vyresniojo vertintoju;

8.4. susipažįsta su šiuo Aprašu ir tai patvirtina parašu ant Aprašo.

9. VBE antrosios (kalbėjimo) dalies metu vertinantis vertintojas:

9.1. pirmaisiais numeriais protokoluose pažymėtiems kandidatams atėjus į vertinimo patalpą, gauna iš lydinčiojo vykdytojo užduoties lapus, skirtus *Vertinančiam vertintojui*, susipažįsta su užduotimis, įveda kandidatų poros kodą ir prisijungia prie užduoties atlikimo sistemos, atsidaro kandidatų poros (ir kiekvieno kandidato atskirai) vertinimams įrašyti skirtą lentelę ir įrašo abiejų kandidatų identifikavimo kodus į tam skirtas vietas lentelėje, pasiruošia darbui;

9.2. kandidatams kalbant objektyviai vertina kandidatų atliktis, atsižvelgdamas į kiekvieną kriterijų atskirai pagal vertinimo instrukcijoje apibrėžtus reikalavimus, įvertinimus pažymi kandidatų įvertinimams įrašyti skirtoje lentelėje;

9.3. kandidatų nepertraukia, neužduoda jiems klausimų, nekommentuoja kandidatų atlikties ar užduoties turinio ir nediskutuoja apie tai tarpusavyje su pokalbį palaikančiu vertintoju;

9.4. vykdo sprendimus dėl vertinimo instrukcijos pritaikymo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems kandidatams;

9.5. kandidatams baigus atlikti užduotį, išėjus iš vertinimo patalpos, patikrina, ar tinkamai užpildė kandidatų įvertinimams įrašyti skirtą lentelę, įrašo savo vardą bei pavardę ir patikrinęs, ar viskas tinkamai užpildyta, išsaugo duomenis paspausdamas mygtukus „Pateikti duomenis“ ir „Baigti darbą“. Paspaudęs mygtuką „Baigti darbą“, vertintojas jokių kandidatų įvertinimų pakeitimų atlikti nebegalės.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10. Siekiant išvengti kandidatų atlikčių ir jų įvertinimų sumaišymo užsienio (anglų) kalbos, užsienio (prancūzų) kalbos, užsienio (vokiečių) kalbos VBE antrajai (kalbėjimo) daliai vykdyti naudojamoje užduočių atlikimo sistemoje nustatomi ribojimai, neleidžiantys vertinančiam vertintojui paspausti mygtuko „Baigti darbą“, jei kandidatų poros (ir kiekvieno kandidato atskirai) įvertinimams įrašyti skirta lentelė nebus iki galo užpildyta, ir prisijungti prie kitai kandidatų porai skirtos vertinimo aplinkos, kol nebaigtas prieš tai buvusios kandidatų poros vertinimas. Jeigu po to, kai vertinantis vertintojas paspaudė mygtuką „Baigti darbą“ (tuo baigdamas kandidatų poros vertinimą ir duomenis pateikdamas į sistemą saugoti), vertinantis vertintojas nusprendžia, kad padarė vertinimo klaidų ir nori pakeisti kandidatų poros ar konkretaus kandidato įvertinimo duomenis, pasibaigus tos dienos vertinimams, turi kreiptis į vyresnįjį vertintoją ir tai fiksuoti vykdymo protokolo priede esančiame akte. Valstybinio brandos egzamino dalies centro vadovo užpildytas ir parašu patvirtintas aktas kartu su vykdymo protokolu perduodamas Nacionalinei švietimo agentūrai. Nacionalinės švietimo agentūros sudaryta darbo grupė atliks šio kandidato atlikties įrašo vertinimą iš naujo. Šios grupės atliktas kandidato sakomo teksto ir (ar) pokalbio įrašo vertinimas atitinka galutinį kandidato vertinimą.

11. Vertintojai laikosi saugaus atstumo ir higienos normų reikalavimų.

12. Su šiuo Aprašu kiekvienas vertintojas supažindinamas pasirašytinai.
